

DISPOSITIO GENERALIS JURIDICA

FIDEIUSORE

INSTITUTIONIS

AD IURIS

RECTORE MAGNIFICENTISSIMO
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO

DN. FRIDERICO WILHELMO,
CORONÆ RUSSE ET ELECTORATUS
BRANDENBURGICI HEREDI, SAC
SUB PRÆSIDIO

DN. CHRISTIANI THOMASII, COM
RUSSE CONS. PRAES. SAC. ET C.

Doct. ...

publica ...

CHRISTIANUS ...

1040.

Capf: xv. No: 840.

1703

24a

DISPUTATIO INAUGURALIS JURIDICA,
DE

FIDE JUSSORE INDEMNITATIS,

Bon
Schadlos = Birgen

Quam

RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,
DN. FRIDERICO WILHELMO,
CORONÆ BORUSSICÆ ET ELECTORATUS
BRANDENBURGICI HEREDE, &c. &c.

SUB PRÆSIDIO

DN. CHRISTIANI THOMASII, Jcti
S. REG. MAJ. BORUSS. CONSIL. PROF. PUBL. ET FA-
CULT. JURID. DECANI,

PRO LICENTIA

DOCTORALIA in utroque Jure Privilegia
consequendi,

Ad diem XXVII. Jun. An. M DCCIII.

publico Eruditorum Examine submittit

Horis ante & pomeridianis

CHRISTIANUS Günther / Luba Lufat.

RECUSA, HALÆ MAGDEB. Typis CHR. HENCKELII, Acad. Typ.

1780. 16. 240.

FIDEI PROFESSORE
IN DEMNITATE

Christianus

RECTOR MAGNIFICENTISSIMO
D. FR. BRUNO WILHELMO
CORON. BURG. ET LIC. ORAT.

D. CHRISTIANUS THOMASII
S. REG. MA. BOHE. CONS. PROE. BOH. ET S.

PROF. PRAEVALENTIS
DOCTOR ALII IN URBE LIT. PHISICIS

CHRISTIANUS THOMASII

CELSISSIMO PRINCIPI AC DOMINO
DN. ANTONIO EGONI

S. R. I. PRINCIPI

FÜRSTENBERGICO

COMITI HEILIGENBERGENSI
ET WERDENBERGENSI, LANDGRAVIO
BARRENSI ET STULINGENSI, DYNASTÆ IN
HUSA ET VALLE KITZINGENSI, JUNGENA-
VIÆ, TRONCHTELFINGÆ, DONESCHINGÆ
VARIVAGII ET VITRACI

DOMINO &c. &c.

S. R. M. POLONIARUM ET
ELECTORIS SAXONIÆ

IN ELECTORATUS SAXONICI
PROVINCIIS

GUBERNATORI

DOMINO SUO CLEMEN-
TISSIMO.

CELISSIME PRINCEPS
DOMINE CLEMENTISSIME.

Nxiè forsan excusan-
da effet mea, CELSIS-
SIME PRINCEPS,
audacia, dum CEL-
SISSIMO TUO
NOMINI, levidentes hasce pa-
gel-

gellas sacras esse iussi. Duo vero
CELSISSIME PRINCEPS,
si pensitaveris, ipsemet gratiosè
non tantum me excusabis, sed jure
méritoq; me id fecisse insimul judi-
cabis. Dissertationem vides, va-
rias in Legum veritates inquiren-
tem, quidve in fide semel promissà
justum ac æquum sit exponentem.
Quid mirum itaque si ea PRIN-
CIPi offeratur, Legum o-
ptimarum peritissimo,
Justitiæ observatori
constanti perpetuo, ac
Integerrimo.

Lusatus sum, h. e. ex provincia
ortus, quæ gratiæ juxtim ac
Justi-

Justitiæ TUÆ singulæres
quotidiè sentit radios. Lege ita-
que naturæ obligor, ut **gra-**
tiam patriæ meæ exhibitam,
quacunq; subjèctissima mentis
veneratione colam. Satis sic, ut
spero, **CELSISSIME PRIN-**
CEPS, offerentis excusata erit au-
dacia. Cœterum Divinam Maje-
statem veneror, velit **CELSITU-**
DINI TUÆ eas quotidiè adjice-
re animi & corporis Vires, quæ tan-
tis laboribus, tantis Curis, tantis-
que Vigiliis, quas pro salute tran-
quillitate & incremento totius Sa-
xonix unicè suscipis, ulterius per-
ferendis, sufficiunt. Sic florebit
TUO sub augusto **PRÆSIDIO**
Saxonia & in Saxonia dilectissima
mea

mea Patria, ubique verò in æternum
florebit **CELSISSIMI TUI NO-**
MINIS memoria, ut singulare ex-
emplar, **PRINCIPIS** justì, pro-
bi ac clementis.

CELSITUDINI TUÆ

Lipf. d. 22. Junii
An. 1703,

Humillimo obsequio Devo-
tissimus
CHRISTIANUS Günther.

non solum de huiusmodi personis
habetur. Ceterum in hoc
titulo memora, ut singulari ex
emplar, KRISTIANUS JUBA, pro
hinc clausura.

CHRISTIANUS JUBA

CHRISTIANUS JUBA
CHRISTIANUS JUBA

Q. D. B. V.

PROOEMIUM.

Vplicem communiter constituere solent Juris Doctores *stipulationem* aliam *Principalem*, *Accessoriam* aliam. *Illa*, per se etiam sine ulla alia obligatione subsistit; *Hæc* verò, præexistentem aliquam obligationem, cui accedat, semper requirit. L. 95. §. 3. ff. de solut. diciturque in specie *Fidejussio*. Variæ autem *fidejussionis* dantur species. Fidejussor enim non principali solummodo, sed accessoriam insimul accedere potest obligationi, hinc vel *Principalis* vel *Succedaneus* germanicè *ein Rück-Bürge* / qui pro accessorio debito seu fidejussore obligatur, uti constat ex L. 8. §. fin. de fidejussor. Deinde est vel *simplex*, qui simpliciter pro debito se obligavit, vel *Indemnitas* germanicè *ein Schadlos Bürge* / qui in residuum quasi suam interponit fidem creditori, si à debitore is suum forte

A

fortè consequi nequeat, vel damnum aliquod sentiat. Et de ultima hac fidejussionis specie, concessa mihi à magnifica facultate Juridica pro summis in utroque jure honoribus consequendis, disputandi facultate, paucula pro ingenii modulo concipere constitui. Præsentem verò materiam ideo mihi selegi, quia non vanas ac inutiles sapit subtilitates, sed ab ipsa necessitate ac quotipiana utilitate sepotius commendat; nec quantum mihi constat, utilissima hæc materia, unquam à Doctoribus ex professò est per tractata, sed, uti ILLUSTRIS DN. RHETIUS in Dissertatione de jure fidejussorum, Francof. ad Viadrum habita §. 21. loquitur, *incidenter tantum & levi quod ajunt brachio, proposita.* Ne verò sine methodo ac ordine procedam, secundum causas Indemnitate fidejussores consideraturus, singula sequentibus septem succinctis capitibus includam. Ita ut I. de Definitione ac Divisione, II. de Subjecto III. de Objecto, IV. de Forma, V. de Fine, VI. de Effectibus tandem VII. de Contrariis agat. DEVS O. M.

laboribus nostris clementer

annuat.

A

CAPUT.

(3)

CAPUT I.

De

DEFINITIONE & DIVISIONE.

§. I.

Turpe equidem ac inconveniens videtur *Franc. Indemnitas*
Mantic. de conject. ult. volunt. L. 1. §. 1. n. 1. prius de- *fidejussor*
 terminare, quam terminos nec non vocabulo- *Unde sic dicatur,*
 rum significationes intelligere; nihilominus ta-
 men supervacaneus ac tædiosus mihi videtur hic loci la-
 bor, prolixè in Etymologiam, *Fidejussoris Indemnitas*
 inquirere. Juris enim perito non potest non esse no-
 tum, *Fidejussoris* vocabulum esse compositum à *fide* &
jussione, ut fidejussor itaque nihil aliud sit, quam *is, qui*
fide sua jubet, scil. debitori credere *L. 60. §. 1. ff. mand.* Per
 vocem verò *indemnitas* intelligitur damni averfio vel
 præstatio, die *Schadloshaltung* / quo in sensu in jure
 nostro frequentissimè usurpatur: Imprimis ubi *L. L.*
 de indemnitas cautione, seu de indemnitas præsta-
 tione loquuntur, uti apparet ex *L. 16. §. 14. ff. ad Sct. Tre-*
bell. & L. 8. §. 1. ff. ad Sct. Vellej. L. 14. in fin. ad Sct. Trebell.
& L. p. ff. de Magistr. conven. Fidejussor indemnitas ita-
 que vernacula nostra exprimi potest quàm optime:
Ein Schadlos Bürge.

§. II.

Minus accuratè autem à nonnullis fidejussor in-
 demnitas vocari solet *ein Rück-Bürge* / quod Dn. *Angerm re-*
demnitas vocari solet *ein Rück-Bürge* / quod Dn. *de dicatur*
Eckoldus in Compendiar. Pand. Tract. t. 46. Tit. 1. §. 12. *Ein Rück-*
Schneidew. ad Instit. Tit. de fidejussor. §. 1. n. 6. Philipp. Ec- *Bürge ? N.*
log. 64. n. 12. aliique faciunt. Confunditur enim sic *Fi-*
 A 2 *de-*

dejussor Succedaneus & Subalternus cum fidejussore Indemnitate, qui tamen revera inter se differunt. Fidejussor enim Indemnitate der *Schadloß Bürge* regulariter & plerumque obligationi principali accedere solet, dum creditori de Indemnitate cavet. *Fidejussoris* verò *fidejussor seu succedaneus*, nunquam sed tantum Obligatio- ni accessoræ; intercedendo nempe pro primo & aliis fidejussoribus, quibus creditor non satis fidem habet, ut eorum fidem quasi suffulciat. Vocatur alias etiam *surrogatus*, *Vicarius subalternus*: & sic accuratius germanicè dicitur. *Ein Rück-Bürge*. Siquidem & modo seu formula constituendi differunt. Succedaneus enim eum in casum se soluturum promittit, si & debitor & fidejussor destinato tempore non solverint, *Er verspricht im Fall der Debitor Principalis und dessen Bürge Casus zu gefeseter Zahlungs-Zeit mit der Zahlung nicht inne halten würden / dafür als Bürge zu stehen und zu haften*. Econtrario indemnitate promittens cavet tantum: *Er wolte gut vor die Schuld seyn / und ihm Schadloß halten*. Hinc ille Excussio- nis beneficio, ad instar alterius fidejussoris simplicis, renunciare potest, hic verò nequit, ut infra docebitur. Quare & hic noster à promissione indemnitate accuratius loquendo, *ein Schadloß Bürge* vocatur.

§. III.

Ejus descri-
ptio.

Describimus itaque *Fidejussorem indemnitate*, quod sit persona ad *fidejubendum idonea*, quæ in subsidium demum & eum Casum, si creditor à Debitore principali vel ejus fidejussoribus suum consequi nequeat, se soluturum, credito- remque sic indemnem præstare promittit. vel juxta Dn. Eckoldum in *Compend. Pand. Tr. L. 46. Tit. 1. §. 26. est is, qui*

qui se obligat ad id quod Creditor, à debitore, consequi & servare nequit; sive: qui in subsidium promittit quanto minus à debitore Creditor consequi potest. L. 63. ff. de fidejuss. L. f. ff. de Reb. Cred. L. 116 ff. de V. O. L. 21. ff. de solut.

§. IV.

Non uno autem modo suam interponere solet fidei-jussor. Vel enim generaliter vel restrictè indemnitatem promittit. Et generaliter quidem si in omnem quasi causam, omneque damnum occasione istius rei creditori obveniens, se obligat, id quod in obligatione hifce plerumque verbis exprimitur: *Daß Er ihme vor allen und jeden Schaden / so nur aufsteigerley Art und Weise aus der Sache ihme entstehen oder zuwachsen könne / gut seyn wolle.* Restrictè verò fit, si usque ad certum tempus, vel ad certam tantum quantitatem Indemnitatem pollicetur. v. g. *Daß Er ihn bis auf die Helffte schadlos zu halten verspricht.* Deinde est etiam indemnitis cautio vel pura vel conditionata: vel *Expressa* vel *tacita*, de qua infra Cap. 3. & tandem vel *Conventionalis* vel *Legalis*. Ad Ad Legalem quam ultimam speciem non incongruè referri posse videtur 1) *Confidejussoria obligatio* ex Epistola Divi Hadriani, in §. 4 *f. de fidejuss.* Si enim unus solvendo non est, hoc ceteros onerat; Lex igitur quasi præsumit reliquos confidejussores pro ratis confidejussorum litis contestatæ tempore solvendo non existentium, creditori indemnitatem promississe. Nec non 2) in L. 48. ff. de fidejussor. ubi masculus cum scemina fidejubens, subducta muliere creditori pro solido indemnitatem promississe jure intelligitur. Cum scire potuerit, vel ignorare non debuerit, mulierem frustra intercedere. Pariter se

quot modis
fiat hæc fide-
jussio.

Ad Legalem
Indemnitis
fidejussio-
nem referetur.

1.

Confidejus-
soria Obligatio
ex Epistola
D. H.

2.

Casus L. 48.
de fidejuss.

3
Si inter plu-
res Tut. vel
Curat. admi-
nistratio di-
visa.

3) *in pluribus Tutoribus vel Curatoribus*, divi-
fa enim inter eos administratione bonorum pupillorum
vel minorennium, & uno in iis malè versante, reliqui
excusso administratore in subsidium quasi indemnitate
fidejussores tenentur. *L. 15. pr. ff. de Administ. tut. L. 2. C. de
div. tut.* Maximè si ipsi inter se tutelam dividerint. *d. L. 2.
jure etiam moderno, teste Carpzov. P. 2. C. 11. def. 36. Dis-
sentit Beclich. P. 3. Decis. 328. n. 3.* Sin à testatore vel Magi-
stratu divisio facta tum demùm de indemnitate conve-
niantur, si ob dolum aut culpam suspectum non postu-
laverint collegam. *L. 1. §. 15. ff. de tutel. & ration. conf.
Struv. Syntag. Jur. Civ. Exerc. 31. tb. 39.* Sic et si 4.) Fidejuf-
sores tutoris & Curatoris beneficio Divisionis non fru-
antur *L. fin. ff. Rem. Pup. salv.* Ordinis tamen gaudere at-
que adeo non nisi de indemnitate pro se invicem obliga-
ri. *arg. Nov. 4. c. 1. junctim. L. 6. ff. de Fidej. & mand. L. 1. §. 10.
11. ff. de tutel. & ration. communiter concluditur. Struv. l.c.
tb. 79. & Eckol. ad ff. L. 27. tit. 7. §. 2.*

CAPUT. II.

De

SUBJECTO.

§. I.

Contrahe-
tis persona
probe cogni-
ta esse debet.

Diximus itaque quid sit Fidejussor indemnitate, &
quot modis intervenire possit. Nunc ad subje-
ctum perveniendum est. Contrahendis enim
ante omnia incumbit inqualitatem personarum
inquirere, nam contracturus non debet esse ignarus con-
ditionis illius cum quo contrahit. *L. 19. pr. ff. de R. I.*

§. II.

Quis? de in-

Doctrinæ autem gratia dispescimus subjectum cum
Phi-

CAP. II. DE SUBJECTO.

7

Philosophis in QUOD & CUI. Videndum igitur Quis? ^{1.} indemnitate
 Indemnitate promittere possit, & cui, hæc promissio ^{2.} cavere possit
 fieri queat. De priori generalem hanc formamus ^{1.} traditur.
 regulam: *Omnis is de indemnitate potest cavere, qui pro* ^{1.} Regula gene-
aliis fidejubendo se obligare. ^{ralis,}

§. III.

Prohibentur autem certæ personæ ita, ut vel *peni-* ^{2.}
tus fidejubere nequeant, vel *non sola* possunt, sed aliena ^{Recententur}
 demum autoritate, certaue legis circumspectione ac- ^{personæ in}
 cedente. Ad priorem classẽ omnes ii pertinent, qui ^{specie prohi-}
 vel ob corporis aut animi vitium à fidejussione arcen- ^{bitæ.}
 tur, ut *infantes* §. 10. *f. de inutil. stipul. furrosi,* §. 8. *f. ejusd.*
mente capti, prodigi. & c. *L. 6. ff. de Verb. obl. L. 40. ff. de R. f.*
 Ad alteram verò classẽ referuntur imprimis *Fœminæ,*
 quæ, dum per Senatus Consultum Vellejanum in gene-
 re pro aliis intercedere prohibentur, nec *de indemnitate*
 cavere poterunt. Leges enim ideo fidejubendi facult-
 atem iis adimunt, ne fragilitate sexus & naturæ suæ, in
 repentinam deducantur inopiam uti loquitur Justinia-
 nus in *L. un. §. 15. C. de Rei Uxor. Act. junct. princ. f. quibus* ^{Cessat SCei}
al. lic. Quam plurimi tamen dantur casus, in quibus ^{Vellejani be-}
 Uxor salutari beneficio hoc uti nequit, sed pro aliis fidem ^{nificium,}
 interponendo validè obligatur.

§. IV.

Et primo quidem de indemnitate cavere potest mu- ^{1.}
 lier, si beneficio Senatus Consulti Vellejani *certiorata re-* ^{Si certiorata}
nunciaverit. *L. f. § 4. ad SCt. Vellej.* Multum tamen in- ^{renunciave-}
 terest *an pro extraneo intercedat, an pro Marito.* ^{rit.} *Pro illo* ^{Quid circa}
 si fiat intercessio, facilius admittitur, *pro marito vero lon-* ^{renunciatio-}
gè difficilior. Cum facile persuasione ac blanditiis ^{nem obser-}
 maritalibus, quin & vi metuve ad hoc induci possit. ^{vandum.}
 Hinc

a)
Si pro extra-
neo fiat.

Hinc si pro debitore extraneo intercedit, subsistit renuncialis est, si sufficiens modò certioratio præcesserit, & specialis deindè subsequuta fuerit renunciatio. Hering. *de fidejuss. c. 7. n. 477. & Gail. L. 2. Obs. 77.* Longè verò majori cautione accircumspectione opus est, si uxor pro marito fidem interponat, ob rationem jamjam allegatam. Ideò simplex renunciatio minimè, sufficit, sed necesse est, ut formale accedat juramentum. *Autb. si qua mulier. C. ad sc. Vellej. & Dec. Elect. Nov. 25.* Neque sufficit in chirographo, extrajudiciali juramento indemnitate promississe mulierem, sed in judicio requiritur fiat, prout expressè in *all. Dec. Elect.* sancitum & in causa Matthei Schillings contra Hans Gakweller und dessen Eheweib. Ao 1685. Mens. Nov. à Scabinis Lips. in prætorio Lipsiens. pronunciatum legi: *Dasß Bekl. Gakweller auf anderweit vorgehender Ladung in Person zu erscheinen / und die originaliter producirte Schuldverschreibung sub A. zu recognosciren pflichtig / wieder ferner darauf zu beschehen was recht ist. Dessen Eheweib hingegen ist auf die Klage sich einzulassen nicht schuldsg.*

b)
Si pro mari-
to interce-
dat.

Renunciatio
coram quo-
cunque Ma-
gistr. fieri
potest.

S. V.

Id tamen præcisè non requiritur, ut coram competente judice fiat, sed quia est actus voluntariæ jurisdictionis coram quocunque Magistratu firmiter expediri potest. Ira enim non attempta Uxoris exceptione, quod confirmatio obligationis, in qua continebatur jurata interfectio, non coram competente magistratu oppidano, sed in Præfecture tantum Lipsiense, facta esset, pronun-

cia-

ciatum à Dn. Scab. Lips. Ao. 1685. Mens. Sept. Vidi in
causa Concurfus Lucas Kühns. verb. VI. 600. Zhr.
samt Interesse moræ der Hochwohlgebohrnen Frauen
Ursulen Catharinen / Gräfin von T. besage Arrests
vom 1. Nov. 1684. daserne sie auch von des Schuld-
ners Vermögen ihre Befriedigung nicht erlanget /
wird ihr solche von dessen Ehe-Weibes Vermögen
Krafft conventional-hypothec am 8. Oct. 1683. billig
geleisset.

§. VI.

Aliud tamen vi peculiaris alicujus statuti Lipsiæ ^{Per statutum} _{juramentum}
obtinet, ubi mulier pro marito in loco judicii, autori-
tate Curatoris interveniente intercedens, doti ac bene- ^{potest re-}
ficio S. C. i. Vellejani etiam absque juramento efficaciter _{mitti.}
renunciare potest. *vid. Dec. Elect. Nov. 25. ibique Philipp.*
Obs. 1. n. 7. p. m. 484. Et ad Dec. El. Nov. 6. Obs. 2. p. m. 155.
Multo igitur magis vi dicti Statuti *Juri tantum Prælatio-*
nis in favorem Creditoris alicujus absque juramento
judicialiter renunciare potest. Daß sie ihme mit ih-
rem Einbringen nachstehen wolle &c. & sic secundum
quid illum præstare indernnem. Atque ita responde-
runt Domini Scabini Lips. Mens. Febr. Anno 1696.
Dieweil aber dennoch durch ein absonderliches der
Stadt Leipzig Statutum, daß ein Eheweib mit Zu-
ziehung ihres Curatoris gerichtlich ohne Eyd / auch
wegen ihres Heyraths-Guths vor ihren Ehe-Mann
intercediren / und in favorem des Gläubigers / der ditz-
falls sonst zustehenden Erstigkeit renunciiren könne /
verordnet / also darauff daß im gegenwärtigen Falle
die verzicht / citrà Juramentum geschehen / kein absehen
zurichten / zumal da kein Constitutum hter verhan-
den.

den. 2c. so möchte die Pia causa, davon Cure Frage meldet / an Ursula Stelle in der Designation Urtheil wohl gesetzt werden. D. R. W.

§. VII.

An præstito
juramento
certioratio-
ne opus? Aff.

Moveri hic aliàs solet à DD. quæstio, parum utilis : An etiam certioratione opus sit, si mulier sub juramento indemnitàtem promiserit? Frank. *ad tit. ff. de SC. Vellej. n. 28. Gail. L. 2. Obsl. 77. n. 9. Zanger de Except. P. 3. c. II. n. 163.* Supervacaneam quasi putant certiorationem, cum juramentum loco certiorationis sit. Minus tutum tamen id esse statuo cum Mevio *Jur. Lubecens. L. I. tit. 5. art. 7. n. 121.* Sexus enim fœmineus fragilis est, nec jura sua semper capit; & ne postea excusationis loco allegare possit, se ignorasse, quod juravit, cautius procedunt tam judex, tam partes juramento sufficientem ac perspicuam Muliebris istius beneficii explicationem permittendo. Nec facile dabilem credo ejusmodi casum, quo judex officii sui adeò immemor absque certioratione fœminam in judicio ad juratam renunciationem admittat, quin potius inserta Instrumento renunciationis confirmatorio semper videmus verba : **Das sie nach vorher beschehener deutlichen Erklärung des Vellejanischen Rathschlusses und der Avth. Si qua mulier C. ad SCt. Vellej. Kraft deren keine Wetbes - Person sich für einen andern / vielweniger ein Eheweib sich für ihren Ehe - Mann kräftiglich denen Rechten nach verbürgen könne. 2c. 2c.**

§. VIII.

²ⁱ
Obligatur
mulier si pe-
cuniam ac-
cepit,

Obligatur secundo quoque mulier de indemnitàte cavens. *Si pro cautione pecuniam acceperit.* Eo ipso enim dum lucrum ex fidejussione captavit, indigna videtur Legis

Legis auxilio, quæ fragilitati sexus tantum volebat consultum. *L. 23. §. 1. C. ad SCl. Vellej.* Et non levitate, quam lucri cupiditate ducta videtur, mulierque augustissimum hocce Senatus beneficium quasi pretio nummario æstimat. Hering, *de fidej. c. 7. n. 433.* Brunnem, *in Comm. ad all. Leg.*

§. IX.

Neque Tertio ad eam mulieris intercessionem, ^{3.} *qua pro Dote facta est*, SCl. Vellejani potestas extenditur. *L. f. C. ad SCl. Vellej.* Sicut nec Novellæ 134. c. 8. & inde desumptæ Avthenticæ, *si qua mulier C. d. t.* Cum tantus dotium sit favor, ut antiqui juris conditores, sæplus Legis severitatem temperaverint. Uti loquitur *c. L. f.* Adde quod Dotis causa pia sit: Unde & mulier si ea in opinione sit, ut credat, se pro dote obligatam, quicquid dotis nomine, dederit, non repetit, sublata enim falsa opinione, relinquitur pietatis causa, ex qua solum repeti non potest, ut ait Julianus *in L. 23. §. 2. ff. de Cond. inideb.*

pro Dote si
intercedit.

§. X.

Et Quarto tandem firmiter obligatur scemina ex intercessione *si minori, tertio pecuniam mutuanti indemnitatem* promittat. *L. 12. ff. de minor.* Leges enim tunc atatis magis, quam SCl. rationem habent. *L. 11. §. ff. d. t.*

4.
Si minori in-
demnitatem
promittat.

§. XI.

Tantum de mulierum intercessionibus. Sed nec *Pupillum* sine tutoris autoritate, neque *Minsrennem* si quoque in specie *pupillus* & *minors* ne Curatoris consensu, Indemnitate fidejussores esse, *lus & minors* possit, constat *arg. pr. §. 1. J. de auctorit. tutor.* item *remis.* *arg. §. 9. J. de inutil. stip.* Pro iis tamen de indemnitate *cauens validè obligatur. L. 25. ff. de fidej. §. mand. ibique*

non vero fi-
liusfamilias.

Executio ta-
men differ-
tur,

Gottfredus *conf. §. 6. cap. 6.* An vero *filiusfamilias* absque patris sui consensu pro aliis se interponere, deque indemnitate cavere possit? dubium sanè non est *arg. §. 6. 7. de inutil. stipulat.* Filiusfamilias enim omnes omnino contractus celebrare potest solo mutuo, ob Senatus Consultum Macedonianum, excepto. At firma licet sit obligatio, differenda tamen est executio usque post patris mortem *L. 1. §. tot. tit. ff. §. Cod. quod cum eo.* ne contrahendo à filiofamilias patri invito usufructus minui vel auferri queat. Nisi habeat bona castrensia vel quasi castrensia, quorum intuitu pro Patrefamilias habetur. *L. 2. ff. ad Sc. Maced. L. 8. §. 6. C. de Advoc. vel peculium adventitium irregulare, in quo pater nec proprietatem nec Usufructum habet. arg. Nov. 117. c. 1. Bachov. ad §. 1. 7. per quas person. cuique acquiritur. L. ult. §. 1. C. de bonis qua lib.*

§. XII.

Cui indemni-
tas promitti
queat,

Accedere autem potest Fidejussor Indemnitis tum *Obligatione, Principali*, ita, ut creditori damnnum ali- quod metuenti de indemnitate caveat, tum etiam *Accessorie*, qui fidejussoris quasi fidejussor est, id quod quodiè contingere potest, ut fidejussoribus nempe à Reo Principali alii constituentur fidejussores, qui priores fidejussores servant indemnes, & itidem appellari que- unt Indemnitis fidejussores, succedanei seu subalterni
Rück-Schadlos-Bürgen.

CAP. III.

DE OBJECTO.

§. I.

Objectum
hujus fidej.
cum aliis
commune.

Objectum fidejussoris Indemnitis commune est cum aliis fidejussoribus. Is enim accedere potest ad Ob-
liga-

ligationem tum *Civilem* tum *Naturalem* arg. §. 1. *J. de fidej. L. 16. §. 3. ff. eod. Principalem & Accessoriam L. 8. §. f. ff. de fidej. Puram & Conditionalem vel in Diem §. 5. J. eod. L. 70. pr. ff. eod. Presentem & Futuram §. 3. J. eod.*

§. II.

Merè tamen *naturalis* Obligatio non sufficit. Qualis illa est: cum quis ad *avtidwza* tenerur promissioque pudori ac honestati naturali solummodò relinquitur. *L. 25. §. 11. ff. de hered. petit.* Sed talis requiritur, cui licet non actionem, alios tamen effectus remissiores tribuit Jus Civile, puta *retentionem L. 10. ff. de SCt. Maced. & ut repetitio cesset L. 51. ff. de Cond. ind. b. L. 6. §. f. ff. de fidej.*

§. III.

An verò in *Delictis* fidejussio indemnitis locum habeat, non absque distinctione asserri poterit. Utique enim videndum erit, an quis alteri indemnitatem promittat, in *Delicto jamjam perpetrato*, an verò in *delicto ad-buc perpetrando*. Priori casu iterum probe animadvertendum num *Civiliter*, an verò *Criminaliter* agatur. Illo casu utique admittitur fidejussor hoc verò non. Hahn. ad *Wesensb. L. 46. tit. 1. n. 4.* Pœna enim debet tenere suos autores, & nemo est membrorum suorum Dominus. *L. 13. ff. ad Leg. Aquil.* Altero autem casu, in *Delicto nempe perpetrando* nullius momenti est indemnitis promissio. Sed licet in re turpi & illicita, nulla detur obligatio, imprimis autem turpe mandatum inter mandantem & mandatarium non sit obligatorium; Obligatio tamen ab utraque parte oritur respectu *Reipublicæ* ad pœnam, aut ratione tertii ad damnum refarciendum. §. 7. *J. de mand.*

an in Delictis indemnitis præstatio locum habeat.

§. IV.

interdum ju-
dici præsta-
tur indemni-
tatis cautio.

Quamvis alias judici non liceat, processum ab Exe-
cutione inchoare, in impetrando tamen arresto, debito-
ris de fuga suspecti, vel obtinenda incarceratione delin-
quentis remotis saltem iudiciis gravati, excusatur judex
si impetrans judici & iudicio indemnitate cautionem præstat.
Daß er den Richter und das Gericht vertreten und
Schadlos halten wolle. Quam cautionem vel impe-
trans ipse, vel tertius pro eo, fidejubendo præstare va-
let. conf. Leipziger Handels- & Gerichts- Ordn. Tit. 10.
in fin.

§. V.

in quolibet
contractu in-
tervenire
potest indem-
fidej.

Tandem in quolibet ferme contractu intervenire
potest *fidejussor indemnitate*. v. g. in Locatione & Condu-
ctione pro Conductore de indemnitate, tam ratione
mercedis quam damni cavere quis potest. Id quod in
aliis quoque procedit contractibus.

CAP. IV.

DE FORMA:

§. I.

Forma vel
Substantialis.

Forma duplex est: vel *Substantialis* vel *Accidentalis*.
*Ill*a est ut fidejussor creditori ita indemnitate per
stipulationem promittat, ut nihilominus principalis
debitor obligatus maneat. *arg. l. 23. C. de fidej.* Et jure Ci-
vili quidem cautio hæc, uti omnes aliæ stipulationes,
inter præsentem celebranda erat. §. 5. *F. de inutil. stipul.*
& l. 52. § 2. ff. de Obl. & Act. Hodie tamen per literas ea et-
iam fieri potest. Gottofr. *ad L. 22. C. de fidej.* Bachov. *ad Treut.*
vel
Accidentalis *vol. 2. Disp. 28. tb. 4. lit. a.* *Accidentalis* verò, diversimodè fit.

In-

Indemnitas enim fidejussor intercedit *vel expressis verbis vel tacite*; purè vel sub conditione, aut in diem, vel in genere daß Er ihme vor allen und jeden Schaden gur seyn wolle / vel ad certam tantummodò summam principalem, daß Er ihme dieser 1000. Thlr. halber Schadloß halten wolle.

& hæc sit vel expressis verbis vel tacite,

§. II.

Cum *tacita Indemnitas fidejussione* affinitatem aliquam habere videtur *Commendatio vel Laudatio seu affirmatio aliquem esse solvendo*. Nam etsi *Commendatio* regulariter non involvat fidejussorem, nec inducat mandatum. *L. 12. ff. mandati*. utcumque intercesserit consilium, cujus nulla obligatio est, *L. 47. ff. de R. J.* nisi sit fraudulentum. §. 6. 7. *mandat*. Jure tamen Saxonico introductum est, ut ejusmodi commendationes ac laudationes inter mercatores obligationem producant, tacitamque indemnitas fidejussorem involvant *Decis. El. Nov. 42. ibique Pbilipp. addeffs Dn. Aug. Bened. Carpzov. Diff. de Commendatione Iob. Köppen Dec. 39. n. 9. Carpz. Definition. P. 2. C. 18. d. 24. Finckelth. Obs. Pract. 16. n. 7. & Mev. ad Jus Lubecens. L. 3. tit. 10.*

Cum tacita affinitatem habet Commendatio,

§. III.

Generalem indemnitas cautionem longè pinguiorem esse *Restricta* ad certam solummodo summam, nemo facile dubitabit. *Illa* siquidem in omnem causam, tam principalem quam accessoriam, ad usuras nempe & expensas *vel omne aliud damnum inde emergens, se extendit*. Ad usuras tamen usurarum non tenetur, nisi speciali pacto id promiserit. vid. *Illustr. Dn. Rheti Diff. supra in præmio all. tb. 22.*

Generalis indemn. Caut. præfertur Restrictæ,

§. IV.

§. IV.

excipitur ta-
men casus
fortuitus.

Non immeritò tamen ad eum solummodò casum id extendendum esse puto: Ubinempe per *se*, *immediatè* & *directò* ex isto negotio damnum obvenit; non verò si casu magis fortuito & per accidens damnum aliquod sentiat creditor. *arg. L. 26. §. 6. & 7. ff. mandati.* Casus enim fortuitus nullo in contractu est præstandus, cum illum nullum humanum consilium providere possit. *L. 2. ff. de administr. rer. ad civ. pertin.* Hinc fidejussor indemnitate non obligatur, si per injuriam, vel ob ignorantiam, errorem, aut malitiam judicis damno afficiatur is, cui indemnitatem promissit. *L. 51. ff. de Evict.* Imprudentia siquidem judicis, & sententia injusta, casui fortuito assimilantur. Ad casum verò fortuitum aliquem se obligare voluisse, non est verisimile, dum is neque prævideri, neque ullo humano consilio evitari queat. *conf. Hering. de fidej. c. 26. n. 45. seqq.*

ad quem re-
fertur impru-
dentia judi-
cis.
Sententia in-
justa.

§. V.

certis casibus
limitatur.

Tenetur autem fidejussor indemnitate de casu fortuito; si *vel ejus*, pro quo fidem interposuit, alterique de indemnitate cavet, *vel eorum*, qui sub ejus potestate sunt, culpa casum præcesserit. v. g. Si aliquis pro Conductore tam ratione mercedis quam ratione cujuslibet damni, indemnitate cautionem præstitit Locatori, incuria autem vel conductoris, vel eorum quorum ministeriò utitur, exortò incendiò, ædes pereant, tunc fidejussor indemnitate, casum hunc fortuitum præstare quoque adigitur. *arg. L. II §. 3. ff. Locat. Cond.* Maxime si cum malis hominibus converteretur, aut rixetur, malorumivè hominum operâ utatur, & à vicinis admonitus eos haut dimiserit. *arg. L. 25. §. 4. ff. locat. conduct. junct. Decis. Elect. Sax. 79.*

§. VI.

Tandem ad formam fidejussionis indemnitis, id quoque pertinet; quod *arctius* quidem & *validius* obligari talis fidejussor possit, veluti pro simpliciter tantum obligato debitore sub juramento, vel hypotheca aut pignore, sub pacto executivo, *L. 3. C. de Pign. & hypoth.* vel etiam pœna, Hahn. ad Wefenb. *L. 46. T. 1. n. 5.* verb. tamen potest efficacius. Brunnem. in *Exerc. ad instit. tit. de fidejuss. §. 5.* Hering. *all. tr. c. 24. n. 115.* Eckold. *Lib. 46. t. 1. §. 16. 17.* In *Majus* tamen seu majorem summam obligari nequeat. Ejus enim obligatio accessio est principalis obligationis, plus verò nequit esse in accessione quam in principali *§. 5. 7. de fidej.* Imò ipsa natura fidejussionis indemnitis quæ semper condicionalis & subsidiaria est, id plane non permittit.

Magis non vero in Majus obligari potest Indemn. fidej.

CAP. V.

DE FINE.

Finis Indemnitis hujus fidejussionis duplex est: *Principalis & minus Principalis.* Utrumque cum qualibet fidej. communitatis est. *Principalis* enim finis est, ut creditor, vel fidejussor, cui indemnitatem promissit, de damno vitando securus reddatur nec non creditori diligentius cautum & tutius debeat, quod in obligationem est deductum *L. 1. §. 8. ff. de Obl. & Act. §. 5. 7. de fidej. & §. fin. 7. de Replac.* *Minus Principalis* verò est, ut eo magis debitori fides habeatur & credatur. *§. f. 7. quibus mod. re contrab. obl.*

C

CAP.

EFFECTIBUS.

§. I.

Indemnitat.
fidej. habet

Ordinis be-
neficium.

AD palmariam ferme Dissertationis nostræ partem, nunc accedo. Inquirendo in egregios quos indemnitatis cautio præstat effectus. In genere autem notandum: *Omnia beneficia cuilibet fidejussorum Nov. 4. c. 1. concessa, Indemnitatis fidejussori quoque competere.* Primo autem loco allegari meretur Excussio seu Ordinis beneficium, vi cujus ante excussum principalem Indemnitatis fidejussor conveniri nequit. Quæ quidem excussio adeo rigorosa est, ut ad sacculum usque & peram fieri debeat. Jason in §. fin. n. 6. f. de action. & Ludov. Gomez. in §. 7. n. 37. f. ejusd. tit. ubi inquit: Debitorum excutari hodie in omnibus bonis, etiam usque ad indumenta, non relicta ipsis, nisi unica veste, qua corpus tegant ne nudi incedant.

§. II.

& quidem in
excellentiore
gradu.

Et hoc beneficium licet in distinctè reliquis fidejussoribus quoque competat *Nov. 4. c. 1. tunc tamen in excellentiori gradu*, id indemnitatis fidejussoribus datum est. Neque commune cum aliis fidejussoribus id habent; Sed proprium iis est, non tam ex natura ut Eckolt. in Comp. ff. tr. tit. de fidej. §. 26. tradit, quam ex substantia Obligationis. Cum enim sub conditione promiserit indemnitatem, à Reo nimirum si suum exigi non possit, vel damnum incurrat, ante debitorem excussum conveniri nequit, cum autem non constet, an & quale damnum sen-

senferit. Hering. *de fidej. c. 27. n. 147.* Hahn. *ad Wesenb. d. tit. n. 5. verb. aut excussis.*

§. III.

Hinc fidejussor indemnitis, quamvis beneficio hinc ei licet renunciaverit, opponi tamen potest. excussionis renunciaverit, nihilominus tamen id deinceps oponere, ac petere potest, ne ante principalem debitorem conveniatur. Et licet alias unicuique permillum sit, juri pro se introducto renunciare, *L. 29. C. de pact.* id tamen saltem procedit, si natura vel potius substantia istius negotii, cui renunciatum, renunciationem non respuat. *Finckelth. Obs. Pract. 107.* Omnis siquidem renuntiatio circa jus renunciabile versatur, uti loquitur *Dalnerus de Renunciat. c. 6. n. 1.* Eam vero naturæ ac substantiæ fidejussionis indemnitis planè esse contrariam, eamque penitus mutare, apparet ex §. præced. ideoque tale pactum pro non adjecto habetur. *arg. L. 12. ff. de precar.*

§. IV.

Neque jurata renuntiatio, à fidejussore indemnitis Si vel maxime jurato facta sit renuntiatio. facta, prohibet, quo minus exceptionem excussionis oponere queat creditori. *Carpz. P. 2. C. 17. d. 7. in fin. c. jud. Dec. 14. n. 7.* *Berlich. P. 2. C. 22. n. 25. seqq.* *Colerus Proc. Execut. P. 1. C. 10. n. 451.* *Struv. S. J. C. Exerc. 47. tb. 43.* Et magna hodiè equidem juramentorum vis est, *arg. c. 28. X. de jurejur.* quod vero per id, *salvo manente contractu substantia istius mutari possit, valde dubitò.* Hinc fidejussor Indemnitis, si in conscientia se obligatam credat, post jurtam renunciationem se hoc beneficio uti non posse, utique cum *Illustr. Dn. Stryckio in tr. de Caut. Contr. Sect. 2. c. 6. §. 24.* statuendum erit, non manere eum

fidejussorem indemnitate, sed, vi juramenti, simplicis fidejussoris partes sua sponte citra necessitatem assumere.

§. V.

an per statutum id auf-
ferri possit?
N.

Sed ulterius quæri potest. *An per statutum aut consuetudinem loci Indemnitate fidejussori excussionis beneficium aufferri possit?* Affirmare id equidem videtur Dn. Lauterb. in Diff. de fidejussoribus in genere §. 2. mihi tamen sententia ista valde dubia viderur. Nam etsi statuta quidem contra jus commune quid disponere valeant, non aliter tamen id quam salva manente substantia contractus fieri potest. Quia aliàs contractus iste non maneret quod esse deberet, sed in aliud genus contractus vel conventionis transiret, uti præced. in §. de juramento etiam monuimus. Hinc licet teste Casp. Zieglero in Diff. de Fidejussoribus §. 36. Norimbergæ beneficium excussionis ob speciale statutum, fidejussoribus alias non concedatur, valde tamen dubito, quin id ad indemnitate fidejussorem ibi extendatur.

§. VI.

an pro naturaliter tantum obligato cavens Ord. B, uti queat?
N.

Nec illa hic prætereunda quæstio: *An fidejussor pro naturaliter tantum obligato de indemnitate cavens excussionis beneficio uti queat?* Placet mihi cum Bachovio ad Treutl. Vol. 2. Diff. 28. tb. 5. Lit. D. negativa sententia. Ubi enim nulla est actio, ibi nulla esse potest excussio. Atqui in naturaliter tantum obligatum nulla datur actio, Ergo nulla esse potest excussio. Ideoque ejusmodi fidejussor hic obligatur non tanquam fidejussor; Sed tanquam promissor principalis ex sua promissione. Erenim dum ejusmodi obligationi, quam jure Civili non subsistere novit, sponte accedit, non tantum donare, sed & ex sua persona obligari voluisse præsumitur. Veluti si pro pupillo,
fine

sine autoritate tutoris contrahente quis intercesserit. *L. 25. ff. de fidejuss.* Bachov. *c. 1. Lit. B.* cui etiam adstipulatur Vinnius *ad §. 1. Inst. de fidej.* Locamer *in question. Justinian. Q. 298. Brunnem. Exerc. Inst. 19. ad Lib. 3 T. 21. p. m. 161.*

§. VII.

Ad effectus cautionis indemnitas quoque referendum: *Indemnitas fidejussorem offerendo debitum, cogere posse creditorem, ad cedendum sibi jura & actiones.* ^{2.} habet beneficium cedendarum actionum. Alias enim nonniti contraria mandati actione agere potest, qua instituta consequitur quidem omne id quod pro debitore solvit. *c. 2. X. de fidejussor. L. 27. §. 4. ff. mandati.* Hering. *d. tr. c. 26. n. 60. seqq.* Siquidem omnis actio contraria ad damni restitutionem tendit, & semper personalis est. Pinguior verò interdum est actio cessã quam hæc contraria. Nam jura & actiones si cedi sibi curavit omne jus tam personale quam reale, quod habuit creditor principalis, utpote in cujus locum succedit, consequitur. Adde quod integrum pretium exigere tunc valeat, tametsi aliquantò minus transigendo solverit. Et huic cessione minimè adversatur *L. Anastasiana*, ea dum facta fit, *ex quadam necessitate & vi contractus præcedentis L. 28. ff. mandati L. 2. C. de fidej.*

§. VIII.

Certis quoque casibus & ante solutionem Indemnitas fidejussor, contra debitorem principalem agere potest ad id, ut solvat creditori, eumque à cautione liberet. *c. f. X. de fidej.* Imprimis v. si 1) inter debitorem & fidejussorem indemnitas expresse conventum & actum, ut ante solutionem & quandocunque libuerit, contra eum agere queat, *L. 10. C. mandati. Schneidw. ad*

C 3

§. 6.

- 2) Si debitor nimis diu solutionem protraxit *L. 38. §. 1. ff. mandati all. c. f. X. de fidej.* Ne alias perpetua sit indemnitas cautio, semperque pertimescendum solutionis periculum. Harprecht. *ad §. 6. f. de fidej. n. 8.* Iudicis autem arbitrio relinquendum esse, quando quis diu in obligatione stetit dicendus, putat Schneidw. *loc. cit. Coler de Proc. Exec. P. 1. c. 10. n. 319.*
- 3) Quando principalis debitor bona sua dilapidare incipit. Schneidw. *l. c. L. 10. C. mandati.* ibique Gottfredus & Brunnem. *in Comm. Cod. ad b. l. nec non*
- 4) Si ad longinquas & periculosas partes se conferre velit debitor itidem asserit Schneidew. *l. c.* quam materiam more suo h. e. eruditè & accuratè pertractavit peculiari in Dissertatione, occasione *L. 58. §. 1. ff. mandat.* Illustris Dn. Christianus Thomasius, *Lipſiæ habita*: de actione fidejussoris adversus debitorem antequam solvit.

§. IX.

an Creditorem, contra Debitorem ut agat, adigere possit?

An verò Creditorem etiam adigere ac cogere possit ad agendum contra debitorem, communiter quidem asserere solent D.D. occasione nempè *L. 22. §. 2. ff. mandati.* Hering. *de fidej. c. 27. p. 1. n. 196.* Struv. *Syntag. Jur. Civ. Exerc. 47. tb. 43. in fin.* Ex allegato textu autem id quomodo probetur non video. *Rogatum* lego, *Compulsam* non lego, inquit Dn Brunnem. *in Com. ad b. l.* Si tamen ultra destinatum solutioni tempus, posteriores moras concedere velit creditor debitori, judicique ex rei circumstantiis appareat, in fidejussoris indemnitas præjudicium ac damnum id vigere, ut tunc eum querela sua contra creditorem audiat, eumque ad agendum contra debitorem compellat, æquum esse puto. *arg. L. 10. C. de mandatis.*

§. X.

§. X.

Diximus supra §. I. h. c. fidejussorem indemnitate omnibus istis beneficiis ac juribus frui, quæ aliis fidejussoribus salutariter sunt concessa. *An vero excipiendo eodem jure gaudeat?* breviter dicemus. Sunt autem *Exceptiones* quas in judicio debitor creditori obicere potest vel *Reales* vel *Personales*. Illas quod attinet, eas fidejussori indemnitate quoque inservire expediti juris est. §. f. f. de *Replicat. L. 7. §. 1. ff. de Except.* Is itaque omnipotenti à creditore conveniatur ei opponere potest *Exceptionem solutionis, transactionis, jurisjurandi, L. 28. §. 1. ff. de jurejur. Rei judicata, doli mali, quod metus causa Compensationis &c. &c.* quam si semel habuerit creditor, eaque uti intermiserit, suo non fidejussoris damno cedit. Vitium enim & culpa unicuique sua, non alteri nocere debet. Hering. d. tr. c. 20. §. 6. n. 4. & c. 27. Part. 4. n. 36. seqq.

Quæ Exceptiones Indemnitate fidej. competant.

§. XI.

Id verò non procedit in *Exceptionibus Personalibus*. *Except. Personales ei non inserviunt.* Eæ enim cum certis personis vel ex partium conventionione, vel ex speciali legis gratia ac dispositione concessæ ac propriæ quasi sint, personam quoque sequuntur, eamque non egrediuntur. Hinc beneficio *Competentia*, parentibus ac liberis, Patrono, Socero, Socio, Marito, Militi, concessa, non gaudet indemnitate fidejussor. In individuo enim ex singulari & speciali privilegio certis personis est concessum, quas non egreditur. L. 16. & seqq. L. 25. ff. de re judicata. L. 12. & 13. ff. de Solut. Matr. Hering. in sape all. tr. c. 27. part. 4. n. 80.

§. XII.

Valde tamen dubito fidejussori indemnitate pro-
desse *Cautela ab Heringio tra-*

ditæ exami-
natur.

desse posse Cautelam ab Heringio *c. I. n. 81.* traditam Dum Svafor ac author fidejussor est, ut, si nomine prædictarum personarum ad solidi solutionem conveniatur, principali debitori tunc litem denunciet, ipse ut compareat, & ex sua persona exceptionem objiciat, dicendo: sua interesse ne fidejussor in solidum conveniatur, cui alias mandati judicio solidum solvere rursus esset obstrictus *arg. L. 8. §. 7. ff. mandati. L. 41. ff. de re judicata.* Ejus enim obligatio ad omne damnum quocumque modoid creditori obvenire potest, se extendit, à quâ per debitoris intercessionem liberari vix poterit.

§. XIII.

an mortem
debitoris ex-
pectare tene-
atur credi-
tor? N.

Sed cum de indemnitate saltim teneatur talis fidejussor. Et incertum adhuc sit, an creditor, reverso, ad meliorem fortunam, debitore, damnum sit passurus: Quæritur: *an non expectare usque post mortem debitoris teneatur creditor?* Negativa satis fundata videtur in §. *fin. ff. de Replicat.* Creditor enim qui à debitore bonis lapsus suum consequi nequit, revera in damno versatur, hinc merito suum consequitur ab eo, indemnitatem qui promissit.

CAP. VII.

De

CONTRARIIS.

§. I.

Cessat In-
dem. fidej. si
interveniat.

Præscriptio.

Videndum nunc ultimo loco, quibus modis Indemnitas fidejussor obligatione sua liberaretur. Cessat autem Indemnitas cautio I. Si creditori justa opponi possit præscriptio. Sed satis intricata hic se

se offert quæstio, in utramque partem à DD. ventilata.

An interpellatio Principali debitori facta, noceat fidejussori? Quæstio.

Affirmativam defendit Struv. *S. J. C. Exerc. 47. §. 47. arg.*

L. ult. C. de duobus Reis & L. 91. §. 3. 4. de Verb. Obs. cum

quo etiam facit Hering. *d. tr. c. 20. §. 18. n. 10. 13 15. Con-*

trarium vero asserit Carpzov. *Dec. 34. Cujus opinio tum*
praxi tum intentioni legis mihi videtur conformis.

§. II.

Sed nova hic emergit, perquam utilis & satis ar- Si creditor
dua quæstio: *Si existente super bonis Debitoris concursu*, ad liquidan-
Creditor ad liquidandum sub pœna præclusionis citatus non, dum citatus
compareat, & præcludatur, num exceptione hac Indemni- emanat, an
tatis fidejussor postea uti, seque adversus creditorem ea tue- F. I. liberetur.
ri possit? Videtur equidem hoc affirmandum: quia 1.) ^{recensetur} quod
sibi suæque negligentiae imputare debeat creditor, quod ^{Rationes Af-}
ob contumaciam præclusus sit. 2.) quod sublata Princi- ^{firmantium,}
pali actione cesset quoque accessoria; maximè verò 3.)
quod talis Creditor nihil juris amplius habeat, quod
cedere fidejussori indemnitis, beneficio cedendarum
actionum gaudenti, possit, tametsi hic ad solvendum
paratus esset, quo inclinat Dn. Brunnem. *in Comm. ad*
Cod. ad L. 16. de Pignor. & hypoth. & in Comm. ff. ad L. 62. ff.
de fidejuss. n. 4. Pro Negativa autem facere possit, 1.) ^{nec non Ne-}
quod sicut Creditor talis non à Jure agendi contra debito- ^{gantium.}
rem penitus præcluditur, sed à Concursu saltem illius
Massæ: ita nec quoad 2.) Sublata sit principalis actio.
Tameris enim talis creditor à Massâ istius concursus
penitus removeatur, in suspensio tamen manent jura
& actiones illius, quousque ad pinguiorem fortunam
debitor pervenerit, & tunc utique eum competentibus

D

actio-

Massa Con-
curfus atten-
denda,

actionibus poterit compellare; ut proinde quoad 3.) omnino actio superfit fidejussori cedenda. Verum quia talis Creditor quamdiu spes est debitorem ad meliorem fortunam esse perventurum, damnum sensisse dici nequit, vix ac ne vix quidem ante mortem debitoris illiusque hereditatem excussam, de indemnitate convenire poterit fidejussorem; *adeoque vires potius Massæ bonorum Debitoris, & concursus, hic attendendas esse dixerim.* Ita, ut si Creditori ex iis, in suo ordine suaque classe locato, vel ex toto, vel pro parte satisfieri potuisset, sibi omnino præjudicasset creditor, quod citatus ad recipiendum creditum non comparuit, proindeque in contumaciæ pœnam merito feret, quod sua culpa passus damnum sentire non censeatur, sicque nec de indemnitate fidejussorem conveniendi causam habeat *L. 95. §. 11. ff. de solut.* Quod si verò appareat, vel Creditor probare possit, *se nihil vel ad minimum non solidum consequi potuisse, adhibita quantumvis omni diligentia, tantum abest ut sola illa emanentia intermino & præclusio illius à Concursu quicquam prædicii afferre queat fidejussoris ut potius gratum ipsi esse debeat, quod creditor inanes sumtus haut impenderit, duriolemque sic fidejussoris causam non fecerit.* Si verò pro parte ex Massa solutio speranda fuisset, pro ea quoque fidejussor liberabitur pro residua deficiente nihilominus responsurus.

§. III.

an emanente
creditorē fi-
dejussor li-
quidans ad-
mittendus?
N.

Et quamvis disceptari aliàs soleat, *num emanente, ad Concursum citato Creditore, fidejussor comparens & debitum pro quo fidem suam interposuit, liquidans admittendus sit, & impedire queat, quo minus à Concursu Massa præcludatur creditor?* Proque affirmativa militare videatur; quod 1.) ob suum proprium interesse, etiam sine manda-
to.

to quisvis fidejussor intervenire possit; adeoque 2) hac in parte, pro una persona cum Creditore Fidejussor noster habendus; cum 3) suum magis, quam creditoris agat negotium, evitaturus solutionis periculum. In aliis tamen fidejussoribus facilius id admitterem, & in iis præprimis, qui beneficio excussionis renunciarunt: Berlich. P. 2. Decis. 207. n. 16. quam quidem in fidejussoribus Indemnitas. Vel enim Massa creditur solvendo, & hinc quia fidejussor indemnitas est, extra periculum, obstat ei exceptio tua nihil interest si creditor culpa sua damnum incurrat, atque hinc non competentis actionis exceptio: Vel non censetur solvendo, atque tunc multo minus fidejussori pro evitando damno laborare conveniet, adeoque neutro casu ut extraneus Debitoris, sine mandato admittendus erit. arg. §. 18. F. de inutil. Stipul. & l. 38. §. 17. de V. O.

§. IV.

Similiter excusabitur Indemnitas fidejussor, si excusatur f. Creditor oblatam ipsi statuto termino à debitore solutionem, eam accipere citrà justam causam recusaverit vel distulerit, posteaque debitor solvendo esse desierit, P. Si Creditor in mora accipiendi fuerit. mora ipsius accipiendi obesse fidejussori minime poterit. arg. L. 17. C. de Usur. Quemadmodum & pro soluto vel si compensandi occasione neglexerit. ipso Jure habebitur, si creditor occasionem compensandi cum debitore habuerit, eaque usus non fuerit. arg. L. 4. ff. & L. 4. C. de Compens. In præjudicium enim Fidejussoris non magis compensatio quam oblata solutio negligi potest, & pro soluto haberi nequit quod ipsi jure solutum censetur.

§. V.

Sed quid si Creditor elapso solutionis termino signis non liberatur
D 2 fit l. F. Creditor

licet segnis
in exigendo.

fit in exigendo, fidejussore licet aliquoties eum admonente, debitorque postea bonis labatur, *an fidejussor nos- ter excusandus tunc erit?* Negandum hoc per expres- sum textum in *L. 62. ff. de fidejuss.* ibique Dn. Brunem *n. 1.* quia Creditor nunquam se obligavit Fidejussori ad obse- quium illiusque mandatum; bene autem fidejussor se illi ad præstationem indemnitis, adeoque ipsi potius fidejussori incumbit, ad evitandum damnum, urgere debi- torem ad solutionem & liberationem aut præstationem cautionis. *L. 38. §. 1. ff. Mandat. cap. fin. X. de fidejuss. conf. hic que supra cap. 6. §. 9. diximus.*

§. VI.

Pañum Re-
missorium
nocet 1. F.

Coronidis loco quaeritur: *Num majore creditorum parte, Debitori aliquid de debito remittente, ipse quoque indemnitis fidejussor à præstatione illius liberetur?* Certum quidem est, Pactum Remissorium à pluribus credi- toribus cum debitore initium *invitos* quoque *ejusdem generis* reliquos obligare creditores *L. 7. §. fin. § 8. ff. de Pactis. Leipz. Handels- Ger. Ordn. Tit. 25.* quod si igitur spontè, cum debitore paciscatur donasse creditur, pro- indeque liberalitas ipsius fidejussori nocere minime de- beat; Sin vero *invitus & coactè* votorum pluralitate su- peratus, consenserit, melius faciet, si palam testetur, se ratione residui jura sibi & actiones adversus fidejus- sorem reservare velle; nisi durante hujusmodi transa- ctione majoris præcautionis ergò denunciare fidejusso- ri litem malit, ut veniat eique contra pactum hujusmo- di remissorium Con- Creditores reliquos inter & debi- torem initium assistat; quo non comparente, multo minus deinde fidejussor audiendus erit.

§. VII.

§. VII.

Essent quidem adhuc plura, quæ de utilissima hacce materia in medium proferre potuisssem. Malo tamen, Benevole lector, me justo breviorẽ fuisse dicas, quàm per nimiam prolixitatem tœdium Tibi creare. Si inter legendum quædam deprehendisti quæ Tibi placent, gratissimum sanè id mihi erit; Sin vero Tuæ expectationi omnia non respondeant, cogitabis tecum, me hominem, neminemque nostrum sine errore esse.

S. D. G.

COROLLARIA.

I.

Valida est Legitimatïo per Principis Rescriptum facta, etiam extantibus aliis legitimis liberis.

II.

Pater non habet usumfructum feudi filio concessi.

III.

Quarta quæ Trebellianica in jure nostro audit, accuratius Pegasiana nominanda.

IV.

Judex secundum acta & probata non secundum conscientiam suam privatam judicare debet.

V.

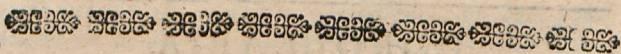
Ealsò statuitur Retum Confessum & Convictum simul esse debere.

D 3

Sic

Sic Tibi dignus honor Themidos
confertur Amice!
Grator, & ex animo prospera
quæque precor.

Brevissimis his, prolixissimo animo gratulari No-
bilissimo DN. CANDIDATO Amico & Affi-
ni honoratissimo, de Summis in Jure dudum
promeritis honoribus voluit, debuit
D. GOTHOFREDUS BARTHIUS.

Ad
Nobilissimum & Consultissimum
Domini Doctorandi Parentem.

Iuribus intentus discendis, Filius, omnes
Applicuit vires Corporis ac Animi.
Non in Eum Juris sibi quicquam prava
voluptas,
Sumere vel potuit torpida segnities.
Quin potius Iuris compos Virtutis, in arcta
Ejus versari sœvit Amicitia.

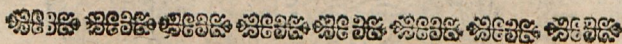
Nunc

Nunc merito recipit supremos Juris Honores
Juris Sectator justus, amansque boni,
Hinc & Jure tibi de Nato gratulor, atque
Numen ut inceptis annuat, ipse precor.

Consultissimo Parenti

Patrueli suo Patris instat devenerando de
Fili exoptatissimis incrementis, &
summis, quos merito suo in Juris-
prudentiâ adeptus est honoribus,
animitus gratulatur

L. JOHANNES Günther/ Diac. ad D. Nic.
& Collegiatus Collegii B. M. V.

Securos Patres Patriæ clarosque parentes
Te GUNTHERIADA jusserat esse *Themis*.
*Sponsor*em accipiunt, *Themidos* tutissima semper,
Semper sancta fuit nec temerata *fides*.
Assidue inde instat noctesque diesque monendo:
Sit memor officii non requieta jubet.
Nec mora *morosi debitoris* nomina vitat
GUNTHERUS, *nomen* se probat esse *bonum*.
Jamque adeo publice *solvit*, sponsisque respondet,
Solvit quæ Patriæ quæ debuitque Patri.

Gaudet

Gaudet magna *Tibem*, sed & ipsa *debere* recordor
Inquit GUNTHERO: Solvere & ista decet.
Accipe Sarranas vestes, his splendidus imple
Doctrina Cathedras, amplaue voce fora.

*Publicum eruditionis haud prolectaria specimen,
promeritosque ea honores*

Nobiliss. Autori gratulatus scr.

GOTTFRIDUS OLEARIUS, Utr. Ling.
in Academ. Lips. P. P.

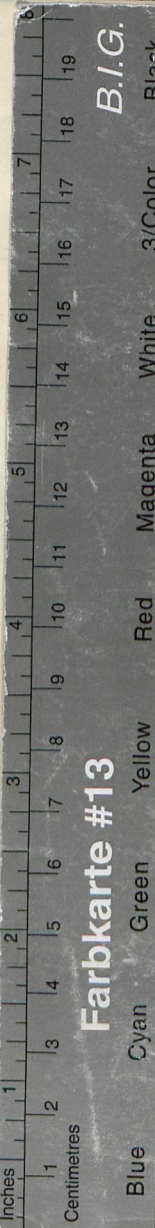

ULB Halle
005 373 603

3

040.

Cupf. xv. No: 840.

1703

249

2 D. B. V.
DISPUTATIO INAUGURALIS JURIDICA,
DE

FIDE JUSSORE INDEMNITATIS,

Don
Schadlos = Bürgen/

Quam

RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,
DN. FRIDERICO WILHELMO,
CORONÆ BORUSSICÆ ET ELECTORATUS
BRANDENBURGICI HEREDE, &c. &c.

SUB PRÆSIDIO

DN. CHRISTIANI THOMASII, Jcti
S. REG. MAJ. BORUSS. CONSIL. PROF. PUBL. ET FA-
CULT. JURID. DECANI,

PRO LICENTIA

DOCTORALIA in utroque Jure Privilegia
consequendi,

Ad diem XXVII. Jun. An. MDCCIII.

publico Eruditorum Examine submittit

Horis ante & pomeridianis

CHRISTIANUS Günther/ Luba Lufat.

RECUSA, HALÆ MAGDEB. Typis CHR. HENCKELII, Acad. Typ.

